

روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت

قابل استفاده برای دانشجویان گروه پزشکی و بهداشتی

مؤلفین

دکتر قهرمان محمودی

دکتر محمد خادم‌لو

اعضای هیات علمی دانشگاه

سرشناسه	: محمودی، قهرمان، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت قابل استفاده برای دانشجویان گروه پزشکی و بهداشتی / مولفین قهرمان محمودی، محمد خادملو.
مشخصات نشر	: تهران: آرتین طب، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۸ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۲۸-۳۷-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: پزشکی -- تحقیق -- روش شناسی
موضوع	: پزشکی -- تحقیق -- روش های آماری
شماره افزوده	: خادملو، محمد، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۸۵۰/۲۳۹
رده بندی دیویی	: ۶۱۰/۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۸۰۴۵۴

نام کتاب:	روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت
تالیف:	دکتر قهرمان محمودی - دکتر محمد خادملو
ناشر:	آرتین طب
صفحه آرای:	مجید شمیمی
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۲
تیراژ:	۱۰۰۰
لیتوگرافی:	ندای دانش
چاپ:	قدیانی
صحافی:	قدیانی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۲۸-۳۷-۷
بها:	۱۶۸۰۰ تومان

مرکز پخش:

تهران - بلوار کشاورز - خیابان ۱۶ آذر - پلاک ۶۸
 طبقه سوم - انتشارات آرتین طب تلفن: ۸۸۹۷۱۴۰۰
 فکس: ۸۸۹۹۵۱۴۱

مقدمه

حمد و سپاس بی‌کران خداوند یکتا را شایسته است که تفکر را در نهاد آدمی قرار داد و بشر را اشرف مخلوقات آفرید.

مکاتب الهی و در راس آن‌ها، اسلام انسان ساز، انسان را موجودی پویا و کمال طلب می‌دانند. از نظر اسلام، انسان در حال تکامل است و جهت‌گیری او به سوی خدای تبارک و تعالی است.

یکی از راه‌های تقرب به ذات اقدسش، علم است. علمی که به تعبیر علامه شهید مرتضی مطهری، زیبایی عقل است. علمی که انسان خداپرست در ذره ذره اش نشانی از آفریدگار می‌یابد و هر چه علمش افزون گردد تقربش به خدای تعالی بیشتر می‌شود.

توصیه به علم آموزی در تعالیم بزرگان دین، جایگاه ویژه‌ای دارد تا آن جا که امام صادق (ع) می‌فرمایند: مردم دو گروه‌اند: یا عالم هستند یا جوینده‌ی علم و دیگران که ابله هستند جای در آتش خواهند داشت. ما علم و علم آموزی محتاج ابزاری است که مهم‌ترین شان کتاب است.

در طول سالیان و از ابتدای حیات بشر، انسان همیشه با تحقیق سر و کار داشته است و در طول تاریخ به شیوه‌ها و روش‌های مختلفی آن را انجام داده است. آن چه در این جا اهمیت دارد آن است که تحقیقی می‌تواند راهگشا باشد که بر اساس اصول و موازین علمی صورت پذیرد. چنان چه انسان با تحقیق آشنا می‌شد و اقدام به انجام آن نمی‌کرد آیا دانش و علم انسان تا بدین پایه امروزی، بود، مسلماً پاسخ منفی است، بنابراین تحقیق هم از دیدگاه فردی و هم از دیدگاه اجتماعی یک ضرورت است و انسانی که جستجو و تحقیق را در زندگی خود نداشته باشد تصویری از رشد و تکامل هم برای او نمی‌توان داشت. علاوه بر این ضرورت انجام تحقیق از دیدگاه علمی نیز امکان‌ناپذیر است چراکه تحقیق را مایه حیات علم دانسته‌اند و بدون انجام تحقیق علم همچون آبی که در جایی ماند باشد که تبدیل به لجنزار خواهد شد.

تحقیق پایه و اساس تصمیم‌گیری‌ها و حل مشکلات بشر بوده و نقش آن در نوید دانش و توسعه فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی جوامع بر کسی پوشیده نیست. هدف از تحقیق به حقیقت رسیدن است. به عبارت دیگر تحقیق کوششی سازمان یافته است که محقق را در روشن سازی حقیقت یک موضوع یاری می‌کند.

لذا با توجه به گستردگی و تنوع روش‌های تحقیق، کتاب حاضر به معرفی روش‌های رایج که در علوم پزشکی کار برد بیشتری دارد پرداخته است. آشنایی با روش‌های تحقیق نه تنها برای برنامه ریزی و انجام تحقیق، بلکه برای ارزیابی گزارش تحقیق‌های انجام شده و تصمیم‌گیری مناسب برای پیشگیری، درمان و مراقبت ضروری است.

مولفین

www.ketab.ir

فهرست

فصل اول- پژوهش چیست؟

مقدمه.....	۱۴
انواع پژوهش از نظر فرآیند اجرا.....	۱۶

فصل دوم- انتخاب موضوع

شناسایی مشکل.....	۲۰
منابع.....	۲۱
برای انتخاب موضوع تحقیق.....	
عناوین تحقیق.....	۲۲
ویژگی‌های عنوان.....	۲۳
انواع طرح‌های تحقیقاتی.....	۲۴
دلایل انتخاب موضوع.....	۲۶
دلایل تکرار یک کار تحقیقاتی.....	۲۷

فصل ۳- بیان مساله

مقدمه.....	۳۴
اجزاء بیان مساله.....	۳۴
محتوی بیان مساله.....	۳۶
نمونه‌های از بیان مساله.....	۳۶
بررسی متون.....	۴۰
هدف بررسی متون.....	۴۰
نحوه بازنگری منابع علمی.....	۴۲
نحوه نوشتن بررسی متون.....	۴۳
نمونه فرم ارزیابی مقالات.....	۴۶
نکات مهم در نوشتن بررسی متون.....	۴۷
نکات مهم در ارزیابی متون.....	۴۸

فصل هفتم - متدولوژی تحقیق

۱۶۹.....	مقدمه
۱۷۰.....	اجزای عمومی متدولوژی تحقیق
۱۷۰.....	نوع مطالعه
۱۷۰.....	مکان و زمان اجرا
۱۷۰.....	جمعیت هدف
۱۷۱.....	حجم نمونه
۱۷۴.....	دلایل نمونه گیری
۱۷۵.....	روش‌های نمونه گیری احتمالی
.....	روش‌های نمونه گیری غیر احتمالی
۱۷۷.....	متغیرهای مورد بررسی
۱۷۷.....	ابزار گردآوری داده‌ها
۱۷۸.....	شاخص‌های سنجش ابزار
۱۷۸.....	انواع اعتبار
۱۷۸.....	روش‌های سنجش روایی آزمون
۱۷۹.....	متغیرهای تهدیدکننده روایی درونی
۱۸۰.....	متغیرهای تهدیدکننده روایی بیرونی
۱۸۰.....	روش‌های تعیین پایایی
۱۸۱.....	شیوه نگارش تحلیل آماری
۱۸۱.....	نحوه نگارش اخلاق پژوهش
۱۸۲.....	اجزاء متدولوژی
۱۸۸.....	کدهای اخلاقی حفاظت از آزمون

فصل هشتم - نگارش علمی

۱۹۳.....	مقدمه
۱۹۳.....	ضرورت نگارش علمی
۱۹۴.....	ویژگی‌های نگارش علمی
۱۹۴.....	ساختار درونی و بیرونی

۱۹۴.....	انواع نگارش علمی
۱۹۵.....	نکات ضروری قبل از چاپ مقاله علمی
۱۹۶.....	انواع مقالات جهت چاپ
۱۹۶.....	مهارت لازم جهت نگارش مقاله
۱۹۷.....	سه ویژگی مقاله خوب
۱۹۷.....	عنوان مقاله
۱۹۸.....	ویژگی عنوان
۱۹۸.....	اجزاء چکیده مقاله
۲۰۰.....	چکیده غیر ساختاری
۲۰۱.....	مقدمه مقاله
۲۰۱.....	مواد و روش‌ها
۲۰۲.....	نتایج
۲۰۴.....	موارد استفاده از جدول
.....	موارد عدم استفاده از جدول
۲۰۴.....	موارد استفاده از نمودار
۲۰۸.....	۱۰ فرمان جهت نگارش علمی و جذاب
۲۳۵.....	منابع

فهرست جداول

۱۷.....	جدول ۱-۱ مقایسه تحقیقات کمی و کیفی
۱۲۰.....	جدول ۱-۶ نقاط قوت و محدودیت ویژه مطالعات مورد شاهدهی
۱۲۹.....	جدول ۲-۶ نقاط قوت و ضعف مطالعات هم گروهی
۱۶۰.....	جدول ۳-۶ حالات ممکن پس از اجرای یک آزمون در تشخیص پزشکی
۱۶۳.....	جدول ۴-۶ مبادله حساسیت و ویژگی وقتی دیابت تشخیص داده می‌شود